

Václav Kubíček, první vyučující katechetiky na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci

Marta Hošťálková

V loňském roce uplynulo 140 let od narození a 55 let od úmrtí Václava Kubíčka, prvního vyučujícího katechetiky na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci, významného katechety a autora učebnic náboženství. Jméno muže, jenž svým dílem podstatně přispěl k určení účelu, obsahu a metody školní katecheze v době první Československé republiky, zůstalo ve stínu osobnosti a činnosti jeho žáka a nástupce, Františka Tomáška, a téměř upadlo v zapomnění. Jeho životní výročí mohou být důvodem k připomenutí života a práce tohoto svérázného průkopníka na poli katechetiky.

1. DĚTSTVÍ A STUDIA

Václav Kubíček se narodil 21. května 1866 v obci Žeranovice u Holešova. Jeho matka, Františka, rozená Potůčková, byla dcerou Tomáše Potůčka, majitele větrného mlýna. Otec, Karel Kubíček, pocházel z Frankovic, do Žeranovic se přizemil a pracoval zde jako stolař. Oba rodiče byli pro svých 10 dětí vzory pracovitosti a píce, jak uvádí Václav Kubíček ve své děkovné řeči při udílení čestného doktorátu teologie: „Žádné práci se nevyhýbat, postavit se kdekoliv jako syn poctivého mistra stolařského, dobrovolně a na zavalanou k hoblponku a řezat, hoblovat, dlabat, rašplovat a polititovat.“¹

Obecnou školu navštěvoval v Holešově (léta 1872–1877). V letech 1877–1885 studoval v Kroměříži: z toho prvních šest let na Arcibiskupském gymnáziu a poslední dva roky na německém. Maturoval 20. června 1885. Po maturitě vstoupil do kněžského semináře v Olomouci a studoval na tamní bohoslovecké fakultě (léta 1885–1889). Po úspěšném ukončení studií 26. června 1889² byl 5. července 1889 olomouckým arcibiskupem Bedřichem Egonem kardinálem Fürstenbergem vysvěcen na kněze.

2. KAPLANEM A KATECHETOU V LOŠTICÍCH

Od 1. srpna 1889 až do své smrti Kubíček žil a působil ve farnosti Loštice: nejprve jako kooperátor,³ tento úřad zastával po dobu čtyř let (1889–1893),⁴ pak se stal nadačním kaplanem, v této funkci setrval šest let (1893–1899).⁵ V roce 1894 se podrobil

¹ J. NOVÁK, *Zaslouží si vzpomínky*, Olomouc: Pastorační rada olomoucké arcidiecéze, 1991, s. 1.

² Srov. *Absolutoria posluchačů theologie 1876–1889*, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc.

³ Srov. *Osobní výkaz*, veden ve spisovně Olomouckého arcibiskupství.

⁴ Srov. tamtéž.

⁵ Srov. tamtéž.

písemné a ústní katechetické zkoušce. V tomtéž roce složil i farní konkurzní zkoušku s výsledkem *eminenter*.⁶

Přípisem ze dne 10. června 1899 navrhla arcibiskupská konzistoř za prozatímního katechetu P. Václava Kubíčka, kterého nato výměrem ze dne 12. srpna 1899 okresní školní rada v tomto úřadu s platností od 1. září 1899 potvrdila. O sedm let později, 6. dubna 1906, byl Václav Kubíček arcibiskupskou konzistoří jmenován a výměrem okresní školní rady ze dne 2. května 1906 č. 658 ustanoven definitivním katechetou.⁷ Náboženství pak vyučoval nejen na obecné, měšťanské, učňovské a zimní hospodářské škole, ale také v přifařených osadách v Paloníně, Obectově a Pavlově.⁸ Dne 2. září 1906 byla mezi farním úřadem v Lošticích a P. Václavem Kubíčkem uzavřena dohoda o vzájemné výpomoci, podle které farář a kaplan v 1.–3. třídě místní obecné školy budou vyučovat náboženství a katecheta bude podle místních potřeb a svých možností působit v duchovní správě.⁹

V úřadě činného katechety setrval až do roku 1921, kdy byl povolán do Olomouce na Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu k akademické činnosti. Ani jako univerzitní učitel Loštice neopustil a k přednáškám odtud do Olomouce dojížděl. Za příkladné plnění pastoračních povinností a za vzornou katechetickou službu mu olomoucký arcibiskup několikrát vyslovil pochvalné uznání a poděkování.¹⁰

3. PŮSOBNÍ NA CYRILOMETODĚJSKÉ BOHOSLOVECKÉ FAKULTĚ V OLOMOUCI

8. srpna 1920 se profesorský sbor Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty usnesl, aby děkan vypsál výběrové řízení na místo „adjunkta pedagogiky, didaktiky a katechetiky“.¹¹ O tuto funkci se ucházeli profesori Augustin Štancl a Otakar Tauber, katecheti Adolf Vašek, Adolf Ryager a Václav Kubíček.¹² Z přihlášených uchazečů byl nakonec profesorským sborem vybrán a výnosem Ministerstva školství a národní osvěty ze dne 27. května 1921 za „adjunkta pro pedagogiku, didaktiku a katechetiku“ ustanoven Václav Kubíček, katecheta měšťanské školy v Lošticích, s účinností od 1. září 1921¹³ a s platností na dobu dvou let.¹⁴

⁶ „Farní konkurzní zkouška dne 26., 27. IV. 1894, výsledek *eminenter*, vysvědčení pod č. 9445, pro farní obročí v jazyku čes. i něm.“ Viz *Osobní výkaz*.

⁷ „Dekret o. š. r. č. 901; z. š. r. č. 5723.“ Viz *Osobní výkaz*.

⁸ Srov. *Pamětní kniha farnosti loštické od roku 1546*, s. 27, uložena ve spisovně Římskokatolické farnosti Loštice.

⁹ Srov. *tamtéž*.

¹⁰ Srov. *Záznamy v Osobním výkazu*: Rok 1894 – pochvalné uznání: „tum ob labores in vinea Domini excolenda peractores, tum ob negotia parochialia... in ordinem redacta.“ Rok 1896 – poděkování: „quoniam in ordinando peculio ecclesiae labori non pepercit – assidue laborans in scholis.“ Rok 1898 – poděkování: „pro labore in componendis rebus fundationalibus praestito.“ Rok 1924 – poděkování: „za svědomité odborné působení a za pomoc při vedení farních záležitostí.“

¹¹ Srov. *Protokoly ze zasedání profesorského sboru theologické fakulty z let 1891–1928*, zápis ze dne 10. srpna 1920, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc.

¹² Srov. *tamtéž*, zápis ze dne 14. prosince 1920.

¹³ Srov. *Ročenka Cyrilometodějské fakulty bohoslovecké v Olomouci za dobu od r. 1918 do r. 1928*, s. 28, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc. V *Osobním výkazu* zapsáno jiné datum jmenování docentem: „Dekret MŠANO ze dne 23. V. 1921, č. 47.028.“

¹⁴ Srov. *Matrika posluchačů a profesorů theologické fakulty*, dokument není stránkovaný, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc. Protokol ze zasedání profesorského sboru ze dne 20. dubna 1923 obsahuje žádost

S obsahem Kubíčkových přednášek se můžeme seznámit v jeho skriptu *Poznámky z pedagogiky podle přednášek, jež autor konal na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci*¹⁵ a zvláště v jeho hlavním díle, *Katechetice*.¹⁶

Přednášku vždy zahajoval modlitbou a příležitostnou poznámkou, vztahující se k době nebo památce světe v liturgickém kalendáři,¹⁷ k reklamě na ulici, k počasí venku nebo k události z každodenního života. Vzbudil tak zájem svých posluchačů o učební látku. Studentům občas ukládal „cvičeníčka“, tj. písemné vypracování jednotky školní katecheze, která, aby byla uznána, musela splňovat tato kritéria: „bibl. stručnou přípravu, jasné téma, průhledné vyprávění, pokud možno v přímých větách, opakování v několika jádřných otázkách, vhodné poznámky před ukázáním obrazu, užitečný výklad, uživatelnost s praktickým předsevzetím.“¹⁸ Práce klasifikoval nejen známkou, ale připsal i slovní osobní hodnocení, které „stačilo k nápravě a houževnatosti a chytilo za srdce“ a které „také bylo praktickou ukázkou, jak provádět s úspěchem klasifikaci různých žákovských prací.“¹⁹

Kubíček zdůrazňoval bohoslovcům, že podstata studia katechetiky na teologické fakultě spočívá v osvojení si základních principů katechizace a nasměrování k dalšímu sebevzdělávání.²⁰ Jako katecheti budou muset sledovat vývoj ve svém oboru a umět se orientovat v protichůdných názorech; nové poznatky vyhodnocovat a snažit se uplatnit v praxi. Pak je třeba, aby dovedli v katechezi reagovat na místní a časové podmínky a potřeby katechizandů a aby objevili svůj osobní metodický styl. Také bude nezbytné, aby si doplňovali mezery ve vědomostech, které vzniknou v důsledku procesu zapomínání nebo které jim unikly během teologického studia, a připravovali se k odborné katechetické zkoušce.²¹

Proto mladým katechetům doporučoval, aby pravidelně navštěvovali katechetické muzeum, aby odebírali a četli některý z odborných časopisů,²² do kterého by

„adjunkta“ Václava Kubíčka o prodloužení platnosti „adjunktury“. Srov. *Protokoly ze zasedání profesorského sboru theologické fakulty z let 1891–1928*.

¹⁵ V. KUBÍČEK, *Poznámky z pedagogiky podle přednášek, jež autor konal na C. M. bohoslovecké fakultě v Olomouci*, rozmnoženo jako rukopis, Olomouc 1930, 87 s.

¹⁶ J. HRONEK, „Nestoru české katechetiky“, *Logos*, 1946, č. 8, s. 42.

¹⁷ „Na svátek sv. Františky zahajuje přednášku modlitbou „Anděle Boží, strážce můj“. Usedáme. Pan prof. se táže: „Proč jsme se dnes modlili tuto modlitbu?“ – Mlčíme. – A on – stručnými tahy črtá příběh ze života sv. Františky s andělem strážným, připojuje poučení o úctě k andělům strážným. Spolupracovat na výchově s pomocí andělů strážných. [...] Je 4. listopadu sv. Karla Borom. Po modlitbě se táže p. prof.: „Kolik je ve vašem roč. svatých Karlů?“ Naše překvapení a tichý podiv byl mu odpovědí. „Nezavěšujme“ – pokračuje – „pojem svatosti vysoko na hřebík, aby jí nikdo nedosáhl! Svatý je ten, kdo žije v posvěcující milosti. Budujte svaté chrámy Boží v dětských duších! Pověste jim svatost hodně nížko, aby jí každý dosáhl a oblékl!“ Viz F. TOMÁŠEK, „K sedmdesátinám msgr. prof. dr. Václava Kubíčka“, *Vychovatelské listy*, 1936, č. 5, s. 156.

¹⁸ Tamtéž, s. 157.

¹⁹ Např. „Správná dětská dikce!“ – „Líbí se mi to!“ – „Qui bene distinguit – bene docet.“ – „Pěkná úprava!“ – „Pěkné písmo!“ – „Podařilo se Vám to!“ – „Jen tak dále!“ – „Vytvrďte!“ – „Studovat!“ – nebo zase „Nefušejte!“ – „Mluvte přímou řečí!“ – „Mnoho u dětí předpokládáte!“ – „In vanum laboravi!“ – „Vrtal jsem vodu!“ Tamtéž, s. 157.

²⁰ Srov. tamtéž, s. 155–157.

²¹ Srov. V. KUBÍČEK, *Katechetika: Návod k duchovní správě školní mládeže katolické*, 3. zdok. vyd., Olomouc: MCM, 1937, s. 340–341.

²² Kubíček doporučuje *Vychovatelské listy* nebo *Dobrého pastýře*.

občas zaslali vlastní příspěvek,²³ sledovali a studovali nově vycházející odbornou literaturu, byli členy katechetského spolku a dobu letních prázdnin využili k účasti na katechetickém vzdělávacím kurzu. Dobrým průvodcem v nesnadných začátcích jim může být zkušený katecheta, u kterého by hospitovali a kterého by se mohli tázat na radu, a také odborná kniha, doporučená v recenzi. Se svými problémy by neměli zůstat sami, ale v katechetském kroužku²⁴ se svými kolegy ze sousedních farností by je měli prodiskutovat. Podle vzoru, který se nachází v *Ordinariátní osnově pro katol. vyučování náboženství na národních školách a na měšťankách*, si mají vypracovat osobní rozvrh učiva, do něhož si pak v průběhu prvních třech let své katechetické práce zaznamenávají své zkušenosti a nápady. Po uplynutí této doby poznatky vyhodnotí a sestaví si vlastní učební plán, přizpůsobený vlastním, místním a časovým podmínkám, který předkládají při inspekci: „Ukaž mi své osobní podrobné rozvrhy učiva, a povím ti, jaký jsi katecheta.“²⁵

Absolventům teologické fakulty zvláště Kubíček připomínal:

1. úsilí o vlastní svatost výzvou: „Svatí buďte!“ Sebeposvěcení je rozhodující moment, ve kterém spočívá radost a úspěch v katechizaci.
2. důvěru v Boží pomoc při katechetické práci. Do každodenního slavení mše svaté a do modliteb zahrnovat své katechizandy.
3. vědomí přítomnosti Ježíše Krista, Mistra, při katechezi a zodpovědnosti za svěřené děti.
4. horlivost ve službě, kterou Bůh odmění.²⁶

Se studenty se Kubíček setkával i v době mimo přednášky: zajímal se o jejich osobní bolesti a starosti, poskytoval cenné rady, „na sv. Mikuláše posílal celému ročníku dárky, aby zase příklad dal.“²⁷ Mladé kněze provázel do dalšího studia katechetiky vhodnými pokyny a povzbuzováním. Mnozí z nich se pak na něho obraceli s prosbou o radu ve svých pastoračních těžkostech.²⁸

V *Seznamu osob a řádu veřejných přednášek na CMBF na rok 1924–1925* se nachází Kubíčkův rozvrh hodin:

IV. Bohověda praktická v obou pololetích:

1. metodika, ve středu od 10 do 11 hod., v posl. č. 16.

2. pedagogika, v sobotu od 8 do 9 hod., v posl. č. 16.

3. katechetika s praktickým cvičením, ve středu od 8 do 10 hod., v sobotu od 9 do 10 hod., v posl. č. 11.²⁹

²³ Z počátku stačí napsat praktický postřeh, náčrt katecheze nebo recenzi na některý vydaný spis. Tato práce předpokládá seznámit se s popisovanou problematikou a přemýšlet o ní – podle Kubíčka je to zlatá stezka vedoucí k sebevzdělání. Srov. KUBÍČEK, *Katechetika*, s. 342. V roce 1934 Kubíček konstatoval smutnou skutečnost, že do *Katechetické hlídky* svými články přispívalo jen asi 1 % kněží – čtenářů *Vychovatelských listů*. Srov. V. KUBÍČEK, „Důvěrný dotaz,“ *Vychovatelské listy*, 1934, č. 1, s. 39–40.

²⁴ V zahraničí se katecheté scházeli v tzv. katechetských kroužcích, pracovních skupinkách za účelem dalšího sebevzdělávání. Námětem rozvoru bylo aktuální téma, na které jeden z nich si připravil přednášku. Srov. KUBÍČEK, *Katechetika*, s. 342.

²⁵ Tamtéž, s. 343.

²⁶ Srov. tamtéž.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ V Kubíčkově pozůstalosti se dochovaly dopisy s jeho bývalými posluchači z CMBF. Např. P. Lev Kavalier z Olomouce řešil s Kubíčkem v písemné korespondenci otázku zavedení náboženského rozměru do skautských aktivit a zkoušek skauta. Srov. Dopis ze 7. 3. 1937, s. jednacím číslem 22/37 od Olomoucké divize katolických skautů; srov. *Pozůstalost P. Václava Kubíčka*, Okresní archiv v Šumperku.

²⁹ Srov. *Seznam osob a řád veřejných přednášek na CMBF na rok 1924–1925*, s. 12, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc.

Podpis Kubíčka jako zkoušejícího při komisionální odborné zkoušce studentů z katechetiky a školní pedagogiky v letech 1921–1930 se nachází pod seznamy *Zkoušek posluchačů theologie 1909–1931*.³⁰

Na podzim 1928 požádal Kubíček o navýšení počtu přednášek a cvičení z pedagogiky, didaktiky a katechetiky. K jeho návrhu profesorský sbor zaujal následující stanovisko:

K dosavadním 2 hodinám pedagogiky a didaktiky a k dosavadním 3 hodinám katechetiky bude přidány 2 další hodiny do třetího ročníku, až bude zavedeno pětileté studium. Pan adjunkt Václav Kubíček ať podá profesorskému sboru podrobnou osnovu svého učiva rozvrženého na 7 hodin.³¹

Za svou práci na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě a literární katechetickou činnost byl odměněn řadou vyznamenání: V roce 1928 mu arcibiskup udělil titul „skutečný arcibiskupský rada“. V roce 1930 byl profesorským sborem jmenován mimořádným profesorem Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty.³² 13. února 1931 obdržel hodnost papežský komoří – monsignor.³⁴

V seznamu osob přednášejících na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě je Kubíček naposledy mezi „adjunkty“ zapsán v akademickém roce 1934/35.³⁵ Pro zhoršující se zdravotní stav oznámil 2. května 1934 profesorskému sboru svůj odchod do penze.³⁶ Po jednohlasném usnesení profesorského sboru a se souhlasem Ministerstva školství a národní osvěty byl před svým odchodem do důchodu promován dne 23. června 1934 čestným doktorem teologie. V odůvodnění čteme:

V současnosti a také minulosti není nikdo, kdo by si získal tolik zásluh na poli katechetiky, jako asistent V. Kubíček. Jeho reformy zasáhly velmi hluboko a v mnoha směrech znamenají podstatná zlepšení. Jak hluboce pronikly do života, je patrné z počtu vydaných učebnic:

Katolická prvouka, 1. vyd. 1918, celkem 400.000 exemplářů

Biblické dějiny, 1. vyd. 1926, 200.000 exemplářů

Katechismus katolického náboženství, 1. vyd. 1929, 120.000 exemplářů, dalších 7 vydání na 350.000 exemplářů

³⁰ Srov. *Zkoušky posluchačů theologie 1909–1931*, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc.

³¹ *Protokoly ze zasedání profesorského sboru theologické fakulty 1928–1939*, zápis ze dne 1. října 1928, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc.

³² Srov. *Osobní výkaz*, č. kons. 1133 ord., 18534 kons. „Quod imprimis in informandis alumnis seminarii majoris ad rite obendum munus catecheticum magno cum successu explere, teque de doctrina religionis in scholis rite tradenda ob edita opera litteraria ... meritum esse cognovimus.“

³³ „Profesorský sbor schválil jednomyslně návrh p. proděkana, preláta, ř. pro. Dra Jana Hejčla, aby dosavadní adjunkt pro pedagogiku, didaktiku a katechetiku Václav Kubíček byl jmenován bezplatným mimořádným profesorem téhož sboru na C. M. bohoslovecké fakultě v Olomouci s účinností od 1. 10. 1930.“ Viz „Protokol sepsaný při mimořádné schůzi profesorského sboru C. M. boh. f. v Ol., svolané ve smyslu § 23 jednacího řádu a konané dne 6. června 1930,“ in *Protokoly ze zasedání profesorského sboru theologické fakulty 1928–1939*. V *Osobním výkazu* uvedeno jiné datum jmenování univerzitním profesorem. Tento titul měl obdržet dekretem MŠANO 102905 ze dne 3. IV. 1934. Srov. *Osobní výkaz*.

³⁴ Srov. *Matrika posluchačů a profesorů theologické fakulty* a též *Osobní výkaz*.

³⁵ Srov. *Matrika posluchačů a profesorů theologické fakulty*.

³⁶ „Adjunkt pro pedagogiku, didaktiku a katechetiku V. Kubíček zabýval se již delší dobu pro churavost úmyslem odejít do výslužby. 2. května 1934 formálně oznámil profesorskému sboru, že koncem tohoto školního roku odchází do penze.“ Viz *Protokoly ze zasedání profesorského sboru theologické fakulty 1928–1939*.

Osnovy pro vyučování katolického náboženství, 1931.³⁷

CM fakulta je adjunktovi Kubíčkovy povinná vděčností za příkladnou horlivost, s jakou vykonává již třináctý rok svůj akademický úřad učitelský. Přednáší tak svědomitě a tak úspěšně, že posluchači z těchto přednášek získávají velmi mnoho.³⁸

Rozhodnutím prezidenta republiky ze dne 31. července 1934 pak byl ještě jmenován mimořádným profesorem pedagogiky, didaktiky a katechetiky při Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci.³⁹

V seznamech přednášejících z let 1936–1940, 1945–1946 pak je uváděn mezi profesory žijícími na odpočinku.⁴⁰

4. PŮSOBNÍ PO ODCHODU Z CYRILOMETODĚJSKÉ BOHOSLOVECKÉ FAKULTY

Od 1. ledna 1935⁴¹ trávil Kubíček zasloužený odpočinek v Lošticích. Ale ani zde se „neposadil na vavříny jedinečných úspěchů a zasloužených uznání, nýbrž pracuje dále.“⁴² Angažoval se ve výboru olomouckého katechetského spolku a hájil zájmy učitelů náboženství v Ústředním výboru československého katolického školství v Praze. Denně vstával po páté hodině ráno, před šestou hodinou již celebroid mši sv. a pak se celé dopoledne, o kterém říkal, že je mu vzácné,⁴³ zdržoval ve své pracovně, aby dokončil své rozepsané dílo, *Katechetiku*.

Tam po leta oral, sázel a plel, tam zrodila se další vydání Katolické prvouky, Katechismu, Biblické dějiny, akademické přednášky pro bohoslovce (skripta), budoucí kancionál diecéšní, jeho homiletické spisy, dějiny města Loštic, zde byla spoluredakce Vychovatelských listů atd.⁴⁴

Odpoledne odpočíval v zahradě nebo si vyšel na procházku po loštickém okolí, aby pak večer mohl opět zasednout mezi své knihy v pracovně.⁴⁵

Dostavovaly se srdeční a jiné potíže. Po dovršení osmdesáti let se pohyboval jen s obtížemi. Od 4. prosince 1950 přestal vycházet z domu a s dovolením arcibiskupa sloužil mši sv. ve svém pokoji.⁴⁶

Václav Kubíček umírá 9. prosince 1951. Pohřební obřady v domě a na hřbitově vykonal místní farář Josef Malíček. Rekviem sloužil spolužák, kanovník Josef Seget z Rožnova pod Radhoštěm, výkrop provedl dr. Bedřich Vašek. Zesnulý si nepřál žádnou promluvu ani v kostele, ani na hřbitově. Byl pouze přečten jeho písemný vzkaz, v němž děkoval všem, kteří mu věnovali při jakékoliv příležitosti svou důvěru a lásku, prosil za odpuštění svých chyb a vybízel k věrnosti ve víře. Na hřbitov jej

³⁷ Listina o udělení doktorátu teologie P. Václava Kubíčka, dokument inv. č. 21, fond Univerzity Olomouc, Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc.

³⁸ NOVÁK, *Zaslouží si vzpomínky*, s. 12.

³⁹ Srov. *Protokoly ze zasedání profesorského sboru theologické fakulty 1928–1939*.

⁴⁰ Srov. tamtéž.

⁴¹ Podle záznamu v *Osobním výkazu* byl Václav Kubíček do výslužby přeložen 22. listopadu 1934.

⁴² TOMÁŠEK, „K sedmdesátinám msgr. prof. dr. Václava Kubíčka,“ s. 159.

⁴³ Srov. tamtéž.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Srov. tamtéž.

⁴⁶ Srov. NOVÁK, *Zaslouží si vzpomínky*, s. 8.

provázelo 19 kněží a velký zástup lidí. U hrobu zazpívali zpěváci píseň, kterou si Kubíček sám složil a jejíž nápěv zkomponoval loštický učitel Stanislav Adam.⁴⁷

5. ZÁVĚR

Václav Kubíček si uvědomoval, že především kvalitní příprava a formace bohoslovců v průběhu studia na fakultě a v semináři je základním předpokladem jejich budoucího dobrého působení v katechetické službě. Během přednášek snažil se studentům předat nejen poznatky, načerpané usilovným studiem, ale děлил se o zkušenosti ze své dlouholeté katechetické praxe.

Podle příkladu Mistra a Pána, který *coepit facere et docere*, předně vychovával a pak učil. Příklady táhnou, slova hřmí, *non movetur anima pedibus, sed affectibus* (sv. Augustin), bylo jeho centrální, vůdčí myšlenkou při výchově budoucích katechetů.⁴⁸

Svým studentům byl vzorem katechety, jak o tom svědčí i následující vzpomínka jednoho z nich:

Měli jsme jej upřímně rádi všichni, kteří jsme porozuměli jeho lásce k svaté věci i k nám. Nebyl nám jen učitelem, ale zároveň vzorným vychovatelem, jenž vychovával nejen svými zkušenostmi, ale i svým příkladem. Žil mezi námi tak, abychom viděli, jak máme žít my mezi svými budoucími malými svěřenci. Ukazoval cestičky k srdci dětskému, zdůrazňoval čarovný a nejbezpečnější prostředek k získání dětí – lásku k jejich duším.⁴⁹

Během svého téměř patnáctiletého působení jako přednášející náboženské pedagogiky, didaktiky a katechetiky na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci Václav Kubíček svým životním příkladem a přednáškami ovlivnil stovky studentů v přípravě na jejich kněžské poslání a významně přispěl ke vzdělání a formaci kněží – katechetů v olomoucké arcidiecézi v první polovině 20. století.

**Václav Kubíček, the First Professor of Catechetics
at the SS. Cyril and Methodius Faculty of Theology in Olomouc**

Keywords: Václav Kubíček (1866–1951); Catechetics; Education and Formation of Catechists

Abstract: The article introduces Václav Kubíček (1866–1951) as the first professor of catechetics at the SS. Cyril and Methodius Faculty of Theology in Olomouc, a significant catechist and an author of textbooks of religion, who tried to develop the theory and practice of religious education in the period of the first Czechoslovak Republic. He was born on 21st May 1866 in Žeranovice. In 1899 he was ordained. After his ordination he functioned as a chaplain and a catechist in Loštice. From 1921 he taught didactics, pedagogy and catechetics at the SS. Cyril and Methodius Faculty of Theology in Olomouc. Before his retirement he was made an honorary doctor of theology on 23rd June 1934 and he was appointed as an extraordinary professor of didactics, pedagogy and catechetics on 31st July 1934. He died on 9th December 1951 in Loštice.

⁴⁷ Srov. tamtéž, s. 8–9.

⁴⁸ TOMÁŠEK, „K sedmdesátinám msgra prof. dr. Václava Kubíčka,“ s. 155–156.

⁴⁹ Tamtéž, s. 160.